

פרשת השנה במשרד הבטחון, אין לנו ה' שבוע כמעט מה להוסיף על מה שפירסמנו בשבוע שעבר. זה, לפי קנה המידה שלנו, סקופ.

בכל הפרשה הזאת קשה להבין רק עיתון אחד: היום, ביטאון גח"ל, עיתונה של ה' מפלגה האופוזיציונית הגדולה ביותר פירסם כתבה ארוכה על נושא זה, ולא שכח להת' פאר כי חומר זה היה ידוע למערכת מזה שנה שלמה. אני הייתי מתבייש לכתוב זאת, כי מיד היו שואלים אותי: "מדוע לא פיר' סמתם? מי הכריח אותכם להשתק את ה' פרשה? איזה אופוזיציה אתם?"

★ ★ ★

סוג זה של גילויים — שלנו ושל יתר ה' עיתונים בארץ — יכול לבוא רק כאשר קיימת עיתונות חופשית. רק עיתונות זו יכולה לחשוף מעשי שחיתות, לבקר ולהת' ריע. ברגע שחופש זה נפגם, לא יידע האז' רח איזה מעשים פסולים נעשים במדינתו, ועושה המעשים הפסולים לא יחשוש מפני גילוי מעשיו.

הפגיעה הראשונה בחופש העיתונות בישראל היה חוק לשון הרע. הוא מטיל הגב' לות כה חמורות על עיתוני ישראל, שרבים מהם חוששים לפרסם את האמת. הוזהרנו אז, כי חוק זה הוא צעד ראשון, וכי אם יעבור — יבואו אחריו נסיונות נוספים לצמצם את חופש העיתונות וחופש הדיבור, עד ל' חיסולם.

הפגיעה השנייה באה בשבוע שעבר, עם פירסום התקנה האוסרת כל דיווח על ועדת השרים לענייני בטחון, אפילו לא הזכרת העובדה שוועדה זו התכנסה.

השבוע אני יכול למסור לך על צעד נוסף הנרקם להגבלת חופש העיתונות. מועצת ה' עיתונות, במסגרת של שמירה על האתיקה ה' מקצועית, מכינה תקנון, שיוורה לעיתונים כיצד לערוך ולפרסם כתבי קוראים למע' רכת. בראש הוועדה העוסקת בזאת עומד נשיא בית המשפט העליון בדימוס, השופט יצחק אולשן, שלא הצטיין בעבר כידיד גדול של העיתונות.

ומה הלאה? — התקנת תקנות שקבעו איך לדחף על התנהגות חוקרי המשטרה, ו' איך לסגנן את הידיעות על דיוני הממש' לה בתוספת היוקרה?

אשכנזי

אני חושב שהמישפט השגור ביותר בפי עיתונאים בכל העולם הוא: "יש לי סקופ!" גם במערכת הזאת אני שומעים אותו מספר פעמים בשבוע. תמיד נכונה הצהרה זו: יש לאותו כתב ידיעה בלעדית מעניינת.

אך רק לעיתים רחוקות אנו מכתירים כתבה בהעלום הזה במילה המצויירת "סקופ!"

הרומה של השבוע שעבר תבהיר מדוע. הידיעה הראשונה על פרשת התעשיין אבי רהם אופלטה ושותפיה לשעבר דויד לשם, חתנו של דויד בן גוריון, הגיעה למערכת לפני כשבועיים, מפי אחד המודיעים האלמו' נים שלנו. לא היתה זאת הפעם הראשונה ששמענו את שמות השניים, ואת השמועות על האשמותיו של אופלטה. אולם הידיעה, הפעם, היתה הרבה יותר מבוססת, ואיפשרה עבודת חקירה של ממש.

מפאת חשיבותה, הורכב צוות מיוחד ב' מערכת, ופונה מקום בעתון. עם התקדם ה' חקירה, אף הוחלט להחליף את נושא השער הקדמי, ולתת במקומו דו"ח על החקירה. היה ברור, כי אין מדובר כאן בסתם ידיעה בלעדית על נושא זה או אחר, אלא בידיעה מרעיונה ביותר, בעלת משמעות ממדרגה ראשונה. בקיצור: סקופ של ממש.

אילו היינו עיתון יומי, היתה הידיעה ה' ראשונה מתפרסמת כבר ביום חמישי בבוקר. אבל נאלצנו לנהל את חקירתנו מתוך ידיעה ברורה, כי במשך חמשת הימים שנתרו עד להופעת הגליון הקרוב, יכולה הפרשה להת' פוצץ בעיתונים אחרים. לעומת מיגבלה זו, יש להעולם הזה יתרון גדול על עיתון יומי: הוא יכול להרשות לעצמו עבודה יסודית ומקיפה הרבה יותר. הוא אינו מקפיד את הידיעה עד ליום הפירסום, אלא מנצל את הזמן כדי לאסוף את כל הפרטים האפשריים.

ביום השני נודע לנו, כי עיתון יומי גדול עלה על הידיעה, וכי הוא עומד לפרסמה ביום שלישי בבוקר. חשבנו ששוב יקרה מה שקרה לנו בעבר, שסקופ בלעדי "גחטף" מאיתנו בגלל היותנו מוגבלים להופעה אחת בשבוע. אולם כאשר הופיעה הידיעה ב' הארץ, מאת כתבו הוריו יאיר קוטלר, הסי' תבר כי בכל זאת עמד לנו יתרונו. מבחי' נה טכנית הקדים אותנו העיתון היומי ב' פיצוץ הפרשה, אבל מכיוון שאנו כבר עבדנו על נושא זה כמעט שבוע, היו לנו הרבה מאוד ידיעות שהעיתון היומי לא הספיק להגיע אליהן. ואז החלטנו, כי על אף זאת, נשאיר את כוכב הסקופ במקומו.

כך קרה, שאחרי שמשך שבוע שלם פיר' סמה העיתונות היומית כולה ידיעות על

בית אורון

בימים חמים
אין טוב ממקלחת עם

בת אורון

הסבון ללא סבון של תיא המנקה,
מורענן ומרחיק זיעה למשך כל היום.

ריח האורנים הטבעי והקצף השופע
של בת-אורון, יפיגו ממך את החום
ועניקו לך הרגשה נעימה.

מכתבים

הח"כים הרואים בהצעת אבנרי להגביל את סכום המוהר כפגיעה באיסלם, שוכחים כי: האיסלאם מכיר במוהר, אך לא במוהר מתייקר והולך;

האיסלאם לא דוגל בהפשטת עורו של המאמין, ובהרישאותו בעוני ובחוסר כל, כי שהוא שקוע בחובות לעד;

האיסלאם לא החשיב מעולם את הנערה לסחורה, והוא אינו דומה לעסקי בורסה, וננית אפילו שהמוהר היקר הוא מינהג, האם אין לנו זכות לשנותו?

אני פונה למדינה שתעזור לנו, ולנוער המוסלמי שיתארגן בהעד כדי להשיג את זכויותיו ואת שיתורו מכבלי המוהר.

מחמור עתאמנה, בקעה אל-ג'בריייה

זאת מדינה?

שימו לב אל אירועי וגילויי השבוע האחרון:

שוחד במשרד-ה' בטחון; משפחת ראש-ממשלה לשעבר ניוכרת בהקשר זה;

שופט מחוזי מובא למשפט; מנהיג פו' עלי מתגלה כנואף.

זאת מדינה זאת? יעקוב רוז, חיפה

המוסר הבורגני והמנהיג הפועלי נידמה לי שהצלח' תי לזהות את אותו

המנהיג הפועלי המנהל רומא עם אשת חברו למפלגה (העולם הזה 1506).

אם אכן ניוחשי נכון, הרי שהוא עצמו (המשך בעמוד 4)

שוחד בקודש הקודשים

המועזע ביותר בפרשת השנה במשרד הבטחון (העולם הזה 1506), היא העובדה כי פרטי הפרשה

היו ידועים מזה אר' בע שנים לאישי מדינה בכירים.

איפה היה במשך כל הזמן הזה ח"כ מפא"י דויד הכהן? למה שתק? למה לא הרעיש עולמות, כי דרכו בהרבה מיק' רים אחרים, חשובים פחות?

ולמה שתק שר האוצר פינחס ספיר, שכיהן אז בתפקיד שר המסחר והתעשייה? למה לא דאג לטיהור המנגנון ולחשיפת הפרשה? הרי היא נגעה במשרד הבטחון, שהוא קודש הקודשים של המישטר!

לדעתי, כאן עיקר הפרשה, ולא בעובדה שהתעשיין דויד לשם נשוי לבתו של דויד בן גוריון.

משה כרמלי, ירושלים

הנערה אינה סחורה

איוו בושה היא לח"כים הערביים, שח"כ אחר, מן הכוח החדש, היה צריך לנהל במקומם את המלחמה למען הגבלת המוהר. והם עוד העזו להיעזר מן האולם באותה שעה (העולם הזה 1504).

המוהר הוא בעייתם של מרבית הצעירים הערביים, והוא העול שנושא על צהארו הערבי בדרכו אל ההתקומות החברתית, אל ההשתלבות במשך ובחברה המודרניים.

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי, המערכת והמנהלה: תל-אביב, רח' קרליבך 12, טלפון 30134, ת.ד. 136 • מען מברקי: עולמפרס • דפוס משה שהם בע"מ, תל-אביב, רח' פין 6 • גלויות: צינוקוגרפיה כספי בע"מ. • העורך הראשי: אורי אבנרי • המו"ל: העולם הזה בע"מ.